

Sygn. akt I CSK 2324/22

POSTANOWIENIE

Dnia 11 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Załucki

w sprawie z powództwa M. H.
przeciwko J. W.,
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 sierpnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 19 stycznia 2021 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego J. W. kwotę 2.700,00 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka M. H. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z 19 października 2021 r., oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 30 czerwca 2020 r., którym oddalono powództwo przeciwko J. W. o zapłatę

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących

rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Powódka uzasadniła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistą zasadnością. W ramach pierwszej przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania skarżąca zadała pytanie, czy - w związku z treścią art. 365 § 1 k.p.c. - prawomocne orzeczenie sądu o charakterze formalnym, takie jak postanowienie o odrzuceniu pozwu, wiąże inne sądy w sprawach pomiędzy innymi stronami również w tym znaczeniu, że sądy te nie mogą kwestionować ich merytorycznej poprawności, w szczególności zaś w kontekście, w jakim orzeczenie to stanowi przesłankę odpowiedzialności odszkodowawczej podmiotu, który przyczynił się do jego wydania.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, a w przypadku istnienia rozstrzygnięcia problemu – nie zaszły żadne okoliczności faktyczne uzasadniające jego zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5).

Przedstawione zagadnienie nie spełnia tych wymagań. Pozew złożony w imieniu małżonka powódki został odrzucony, ponieważ w chwili jego złożenia osoba ta już nie żyła, tj. na podstawie jednoznacznego i nie wzbudzającego wątpliwości art. 379 pkt 2 k.p.c. Jakkolwiek przeprowadzona kontrola merytoryczna tego orzeczenia zawsze musiałaby skutkować tylko jednym wnioskiem – o zasadności oraz konieczności wydania takiego rozstrzygnięcia. Nie jest to

problem związania rozstrzygnięciem sądu w tym zakresie, lecz zastosowania przepisu prawa o jednoznacznym brzmieniu. Zadane pytanie nie ilustruje więc istotnego zagadnienia prawnego i nie może stać się przyczyną przyjęcia skargi do rozpoznania.

Ponadto powódka powołała się na przesłankę oczywistej zasadności, którą wywiodła z naruszenia art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. oraz art. 379 pkt 2 k.p.c. poprzez prowadzenie postępowania pomimo jednoznacznej konieczności odrzucenia pozwu, a także z przyjęcia przez sąd braku winy pełnomocnika w tym, że jego działanie (złożenie pozwu w imieniu osoby zmarłej) doprowadziło do przedawnienia roszczenia powódki oraz z naruszenia art. 361 §1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że fakt, iż od momentu wypowiedzenia pozwanemu pełnomocnictwa do upływu terminu przedawnienia upłynęły ponad 2 lata, w trakcie których powódka korzystała

z pomocy innego pełnomocnika, który nie dostrzegł ryzyka odrzucenia pozwu, przesądza o braku adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy tym, że pozwany nie poinformował powódki o ryzyku odrzucenia pozwu a szkodą związaną z przedawnieniem się roszczenia.

Zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Sąd Najwyższy nie podziela argumentacji przytoczonej na uzasadnienie oczywistej zasadności skargi. W sprawie niewątpliwie doszło do naruszenia art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. oraz art. 379 pkt 2 k.p.c., jednak nie wynikało ono z działań podjętych przez pozwanego pełnomocnika. Nie miał on bowiem wpływu na rozstrzygnięcia podejmowane przez sąd rozpoznający sprawę, w szczególności, że sam już nie działał w imieniu powódki, gdyż jego pełnomocnictwo zostało wypowiedziane. Jeśli powódka wywodzi swoją szkodę z przedawnienia roszczenia, to przedawnienie nie było bezpośrednim skutkiem działań pełnomocnika.

Nie doszło więc do rażącego, widocznego na pierwszy rzut oka naruszenia przepisów o związku przyczynowym.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś w oparciu o art. 98 §1 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.

[as]